

حدیث روز

رسول الله(ص): اَيُّمَا امْرَأَةٍ اَذَتْ زَوْجَهَا بِلِسَانِهَا لَمْ يَقْبَلِ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْهَا صِرَافًا وَلَا عَدْلًا وَلَا حَسَنَةً مِنْ عَمَلِهَا حَتَّى تُرْضِيَهُ؛ وَإِنْ صَامَتْ نَهَارَهَا وَقَامَتْ لَيْلَهَا وَأَعْتَقَتْ الرِّقَابَ وَخَلَّتْ عَلَى جِوَادِ الْخَيْلِ فَيُتَبَلِّغُ اللهُ، وَكَانَتْ فِي أَوَّلِ مَنْ يَرِدُ النَّارَ، وَكَذَلِكَ الرَّجُلُ إِذَا كَانَ لَهَا ظَالِمًا.

پیامبر خدا(ص). هر زنی که با زبان خود، شوهرش را آزار دهد، خداوند عز و جل از او هیچ توبه و فدیهِ ای و هیچ عمل نیکی را نمی پذیرد تا آن گاه که شوهرش را راضی کند، گرچه روزها را روزه بگیرد و شب ها را عبادت کند و بنده ها آزاد کند و اسبان تیز تک آبرای جهاد، در راه خدا تجهیز کند. او جزو نخستین کسانی است که به آتش در می آیند. همچنین است مرد، اگر به زنش ستم کند.

گنجینه‌ای ملی در انتظار ثبت جهانی

پدید آمد که تعلیق نامیده شد.

بر اساس اسناد موجود این خط حدود یک قرن مورد توجه بود اما پس از ابداع خط نستعلیق و شکسته این خط رونق خود را از دست داد، با اینکه به حیات خود ادامه داد، اما همواره زیر سایه دو خط قدرتمند نستعلیق و شکسته ماند. در واقع این شیوه اولین نوع خوشنویسی بود که برای خط پارسی ابداع گشت و در آن علامت‌های زیر زمانه از هنر، که متأسفانه آن‌را صرفا کاربردی و مفید برای امیال مادی خود می‌پندارند، ایک با سرمشق گرفتن از نام‌آوران صدیق هنر ایرانی که نام بردهام به تحقیق و هنرنمایی پیرزاند؟ امید دارم آقای حجت امانی که با اشتیاق تمام در این راه قدم‌های موثری برمی‌دارد و ته‌ور او را در هنرمندی می‌شناسم به عنوان یکه‌تاز این عالم باشکوه هنری، ثابت قدم بماند وهمچنان دریکرانه هنر ایرانی بنشازد.

تعلیق؛ اسلوبی جدید در خط

خط تعلیق، ترسِل یا نامه یکی از اقلام خوشنویسی ایرانی است که از دید برخی از پژوهشگران این شیوه از خوشنویسی در اواسط سده هفتم هجری قمری از ترکیب و توسعه دو خط توقیع و رقاع و تحت تأثیر خطوط ایرانی پیش از اسلام و با توجه به ذوق و روحیه ایرانی به‌وجود آمد.

در تشکیلات حکومت اسلامی، متون کوتاه با خط توقیع (با دهانه قلم ۳-۲ میلی متر) و متون بلند با خط رقاع (با دهانه قلم یک میلی‌متر) نوشته می‌شد؛ در نتیجه تغییرات است که در این نوشته‌ها در ایران و کشورهای شرق ایران به وجود آمد، اسلوب جدیدی در خط

جری سالتز، جان دالسن و ... قرار گرفته است. همین امر موجب شد برخی از موزه‌های جهان مانند موزه هنرهای معاصر لس آنجلس، موزه پنج قاره آلمان، موزه هنرهای اسلامی دوحه، موزه ویلیام بنتون آمریکا و ... از این مجموعه آثاری را نگهداری کنند.

خوشنویسان ایرانی در پی چه بودند؟

محمدحسین حلیمی، طراح گرافیک، چهره ماندگار هنر ایران و عضو پیوسته فرهنگستان علوم درباره خط تعلیق و احیای آن از سوی حجت امانی در یادداشتی اختصاصی برای ایسنا می‌نویسد: «خوشحالم از اینکه آقای امانی درباره سرگذشت خط تعلیق کنجکاوی و تحقیق می‌کند. یک باره به نظرم رسید که خوشنویسان نکتہ سننح مطرح ایرانی، ازجمله میرعماد و میرحسین و محمد صالح و میرزاغلامرضا و عمادالکتاب ومیرزااکتاب و... در عوالمی مشابه درویش عبدالمجید و میرزا کوچک و میرزااحمدشاملو و میرزا غلامحسین که من اورا می‌شناسم، همه آنها با نوشتن، یک عمر سیاه مشق‌های تعلیق و نستعلیق به دنبال چه بوده‌اند؟ قطعاً نشانه‌هایی از اکسیر معنویت و انوار نورانی هنر را به دست آورده بودند که تمام عمرشان را وقف آن کردند. حال در عصر ما با این همه امکانات و اطلاعات و تسهیلات، آیا می‌توان امیدوار بود هنرمندان نکته‌سنج معاصر، بی‌نیاز از سطح توقع نازل زمانه از هنر، که متأسفانه آن‌را صرفا کاربردی و مفید برای امیال مادی خود می‌پندارند، ایک با سرمشق گرفتن از نام‌آوران صدیق هنر ایرانی که نام بردهام به تحقیق و هنرنمایی پیرزاند؟

این هنرمند نقاش درباره چگونگی ثبت خط تعلیق می‌گوید: «خط تعلیق به عنوان اولین خط ایرانی که بدون شک نماد خلاقیت بصری ایرانیان در زمینه خوشنویسی است از ترکیب خطوط توقیع و رقاع ابداع و قاعده مند شده است. این خط به دلیل پیوستگی و پیچیدگی و دشوارخوانی در تحریر دستورات حاکمان در میان منشیان و دیوان‌ها رایج بوده است. خط تعلیق با توجه به اینکه خطی با ظرافت و پیچش‌های متنوع است قابلیت‌های ترکیب بندی گوناگونی را دارد، که از سمت راست به سمت بالا میل می‌کند»

این هنرمند نقاش درباره چگونگی ثبت خط تعلیق می‌افزاید: «سال ۹۹ با جمع‌آوری مستندات و پژوهش‌های لازم، پرورنده خط تعلیق را جهت ثبت ملی به وزارت میراث فرهنگی و گردشگری ارائه کردم که پس از تأیید و تفاقیه، این خط به شماره «۲۸۶۶» برای ایرانیان در فهرست آثار ناملموس و معنوی ثبت شد»

این استاد دانشگاه بااین دارد که اصطلاح احیاء یک خط به معنای تنها بازنویسی آن خط نیست؛ بلکه بازشناسی و فهم قابلیت‌های زیباشناختی و کاربردی جدید آن و همچنین توسعه چند جانبه اش در جامعه معاصر است.

این احیاگر خط تعلیق که دارای دکترای تخصصی تاریخ هنر اسلامی (خاورمیانه) است، از جمله هنرمندان معاصر ایرانی محسوب می‌شود که مجموعه «فرشگان» او پیش از سایر آثارش مورد توجه عموم و منتقدان هنری جهان از جمله داوراد لوسی اسمیت، دومینیک تینیو،

۱۲ اسفند ۹۹ برای دوستداران خوشنویسی ایرانی روز مهمی است. در این روز پرورنده ثبت خط «تعلیق» به عنوان میراث ناملموس ایرانی برای همه ایرانیان از سوی حجت امانی احیاگر این خط به وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی تحویل داده شد و پس از پیگیرها در این وزارتخانه، سرانجام در فهرست آثار ملی قرار گرفت و به ثبت رسید.

در متن ثبت خط «تعلیق» به عنوان میراث ناملموس برای همه ایرانیان آمده بود: «خط تعلیق به عنوان اولین خط ایرانی به پیشنهاد احیاگر تعلیق حجت امانی هنرمند خوشنویس و نقاش، برای همه ایرانیان به ثبت ملی رسید. در جلسه ۹۹/ ۱۲/۱۲ که در سالن همایش‌های وزارت میراث گردشگری و صنایع دستی برگزار شد خط تعلیق به عنوان میراث ناملموس به ثبت رسید.»

امانی: خط تعلیق نماد خلاقیت بصری ایرانیان است

حجت امانی درباره ویژگی‌های خط تعلیق می‌گوید: «خط تعلیق به عنوان اولین خط ایرانی که بدون شک نماد خلاقیت بصری ایرانیان در زمینه خوشنویسی است از ترکیب خطوط توقیع و رقاع ابداع و قاعده مند شده است. این خط به دلیل پیوستگی و پیچیدگی و دشوارخوانی در تحریر دستورات حاکمان در میان منشیان و دیوان‌ها رایج بوده است. خط تعلیق با توجه به اینکه خطی با ظرافت و پیچش‌های متنوع است قابلیت‌های ترکیب بندی گوناگونی را دارد، که از سمت راست به سمت بالا میل می‌کند»

این هنرمند نقاش درباره چگونگی ثبت خط تعلیق می‌افزاید: «سال ۹۹ با جمع‌آوری مستندات و پژوهش‌های لازم، پرورنده خط تعلیق را جهت ثبت ملی به وزارت میراث فرهنگی و گردشگری ارائه کردم که پس از تأیید و تفاقیه، این خط به شماره «۲۸۶۶» برای ایرانیان در فهرست آثار ناملموس و معنوی ثبت شد»

این استاد دانشگاه بااین دارد که اصطلاح احیاء یک خط به معنای تنها بازنویسی آن خط نیست؛ بلکه بازشناسی و فهم قابلیت‌های زیباشناختی و کاربردی جدید آن و همچنین توسعه چند جانبه اش در جامعه معاصر است. این احیاگر خط تعلیق که دارای دکترای تخصصی تاریخ هنر اسلامی (خاورمیانه) است، از جمله هنرمندان معاصر ایرانی محسوب می‌شود که مجموعه «فرشگان» او پیش از سایر آثارش مورد توجه عموم و منتقدان هنری جهان از جمله داوراد لوسی اسمیت، دومینیک تینیو،

۱۲ اسفند ۹۹ برای دوستداران خوشنویسی ایرانی روز مهمی است. در این روز پرورنده ثبت خط «تعلیق» به عنوان میراث ناملموس ایرانی برای همه ایرانیان از سوی حجت امانی احیاگر این خط به وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی تحویل داده شد و پس از پیگیرها در این وزارتخانه، سرانجام در فهرست آثار ملی قرار گرفت و به ثبت رسید.

حجید قنبری (نوازنده تنبک) که چندی پیش همراه گروه موسیقی «کلون زمان» در شانزدهمین شب موسیقی فرهنگسرای ارسباران نواز صحنه رفت، به بررسی وضعیت برگزاری کنسرت در شرایط کنونی پرداخت و گفت که هنرمند نباید فعالیت خود را متوقف کند؛ بلکه باید خود را با شرایط وقف دهد.

قنبری درباره روند برگزاری کنسرت در ایران و توقف فعالیت برخی از گروه‌های موسیقی، می‌گوید: بر کسی پوشیده نیست که فعالیت‌های فرهنگی بعد از کرونا در سطح جهانی افت شدیدی کردند و کشور ما هم از این موضوع مستثنی نبود. برخی از دوستان مایوس و سرخورده شدند و کار خاصی انجام نمی‌دهند؛ اگر هم فعالیتی دارند در حد برگزاری کلاس آموزشی است.

این هنرمند ادامه می‌دهد: همیشه می‌گویم که اگر قرار است تدریس کنیم، باید مانند

پدری که فرزند خود را بزرگ می‌کند، برای او امید و آرزو دارد و در این راه کمکش می‌کند، عمل کنیم. کسانی که نزد ما می‌آیند هم

امید و آرزو دارند؛ بنابراین تلاش آنها باید نتیجه داشته باشد و چه نتیجه‌ای بهتر از اجرا و کنسرت، البته که تولید آثار به صورت استودیویی، ضبط موزیک ویدیو، انتشار کتاب

برای فردی که کار موسیقی می‌کند، مفید است اما لذت‌بخش‌ترین کار در این مسیر هنری اجرای کنسرت است که شاید بتوان به هنرجویان برای اجرا در مقابل مخاطب کمک

کرد.

قنبری اضافه می‌کند: البته فراموش نکنیم که در ایران تعداد سالن‌های کنسرت کم است و آن سالن‌هایی هم که داریم دارای مشکلات آکوستیک و کمبود امکانات هستند اما تنها راهکاری که داریم این است که خودمان

ایستگاه فضایی چین به اندازه ۵۰ زمین فوتبال

یک قدرت فضایی بزرگ تبدیل شود. چین پروژه‌های جاهطلبانه‌ای را در حوزه‌های مختلف مرتبط با فضا در راستای این هدف، از جمله ایجاد ایستگاه فضایی مستقل و احداث پایگاه روی ماه راه‌اندازی کرده است.

چین برای اطمینان از ایمنی فضاپروان خود نیاز به درک بهتری از محیط‌های پیچیده و خشن فضا دارد، شرایطی که فضاییماهای چینی تحت آن کار خواهند کرد.

چین ایتکار جالبی در این مورد به خرج داده است. این کشور به جای برترب فضاییماهای آزمایشی به مدار زمین برای جمع‌آوری این داده‌های حیاتی، یک ایستگاه زمینی ساخته است که به شکل مقرون به صرفه محیط فضا را شبیه‌سازی می‌کند. در مورد **SESRI** چه

می‌دانیم؟

این تانسیسات برای اولین بار در سال ۲۰۱۵ تأیید شد و توسط موسسه فناوری هاربین و شرکت علوم و فناوری هوافضای چین ساخته شد.

ضعف هستند.

قنبری ادامه می‌دهد: عمدتاً مشکلاتی که وجود دارد به این دلیل است که مسئول سالن مربوطه در درستی از شرایط لازم برای برگزاری یک کنسرت را ندارد و همین باعث می‌شود که گاهی از مقله صد گزفته تا هزینه اجاره سالن برای هنرمندان مشکل ایجاد نمی‌شود. شاید اگر در انتصاب مسئولان سالن‌ها و البته مدیران هنری از افرادی استفاده شود که خود دستی بر آتش دارند، هنر را درک کرده‌اند، با روند برگزاری کنسرت آشنا هستند و دلسوز موسیقی هستند، شرایط برای هنرمندان موسیقی بهبود یابد.

او همچنین درباره سالن‌هایی که از گروه‌ها و هنرمندان مستقل حمایت می‌کنند، گفت:

که البته به برگزاری کنسرت‌های تخصصی

ایستگاه فضایی چین به اندازه ۵۰ زمین فوتبال

این تانسیسات در پارک نوآوری علم و فناوری هاربین قرار دارد و دارای چهار آزمایشگاه اصلی است که کل مساحت تحت پوشش آن معادل ۵۰ زمین فوتبال است.

هر یک از این آزمایشگاه‌ها برای مطالعه جنبه خاصی از فناوری‌های فضایی مانند محیط فضا، علم پلاسما، محیط‌های مغناطیسی و پرورش حیوانات طراحی شده‌اند.

این آزمایشگاه‌ها شبیه‌سازهایی دارند که شرایط مختلف فضایی مانند ریزگرانش، دمای بسیار پایین، گرد و غبار فضایی و تابش خورشیدی را شبیه‌سازی می‌کنند.

به عنوان مثال، اتاق شبیه‌سازی غبار ماه دو متر مکعب حجم دارد و می‌تواند برای مطالعه تأثیر گرد و غبار بر فضاییماها، فضاپروان و لباس‌های فضایی آنها استفاده شود یا آزمایشگاه محیط مغناطیسی می‌تواند یک میدان مغناطیسی نزدیک به صفر برای آزمایش تجهیزات قبل از برترب ایجاد کند. تانسیسات **SESRI** سال

روزنامه صبح ایران / سال دهم - شماره ۱۳۸۲

۱۳ اسفند ماه ۱۴۰۲ / با ما همراه شوید

www.serajonline.com – @serajname

فرهنگ و هنر

واردات کتاب‌های خارجی برای نمایشگاه کتاب تهران

سقف‌دار شد

خود بیاورد، را اعلام خواهیم کرد.

وی با اشاره به دیگر تغییر این‌نامه‌ای برای حضور ناشران خارجی در نمایشگاه کتاب گفت: برای تخفیف نیز امسال تلاش کردیم تا بیشتر در کنار ناشران باشیم، در این راستا تصمیم

گرفته شد، برای کتاب‌های جدید و کتاب‌های تازه منتشره ما از ناشر تخفیف کمتری را توقع کردیم و مجموعه نمایشگاه تخفیف بیشتری را قائل شده است، بنابراین ما از ناشران برای عرضه کتاب‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۴ انتظار تخفیف

۱۵ درصد و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز صورت، کتاب‌های خارجی ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۴ در نمایشگاه کتاب از تخفیف ۴۵ درصدی بهره‌مند خواهند شد.

جانعلی‌پور در پاسخ به این پرسش که سال گذشته ناشران نسبت به عدم اعمال تخفیف‌ها در نمایشگاه فیزیکی انتقاد داشتند و یکی از دلایل عدم حضور برخی از آن‌ها همین بود، اما در همان روز نخست نمایشگاه اعلام شد که هم در مجازی و هم در فیزیکی تخفیف‌ها و بن کتاب‌ها اعمال خواهد شد، امسال برنامه‌ریزی در این خصوص چگونه است؟ گفت: فعلاً شرایط همان است.امسال ما با همکاری انجمن فرهنگی ناشران بین‌الملل که سال‌ها زحمت کار را کشیده‌اند، به صورت بسیار نزدیک و جلسات هفتگی پیش بردیم، امیدوارم که این همفکری که با دوستان برای بخش ناشران خارجی متمرثمر باشد.

اینجا همه‌چیز در لحظه اتفاق می‌افتد و چیزی

برنامه‌ریزی نمی‌شود

موضوعاتی را در مورد این شهرها نمی‌دانستیم، به یکی از دوستانم هم می‌گفتم حتی خیلی از جاهای همین تهران که در آن زندگی می‌کنیم، بلد نیستیم و درباره‌اش نمی‌دانیم. در مورد شهرهای دیگر هم قطعاً خیلی از اطلاعات را نمی‌دانیم، نهایتاً در کتاب‌ها خوانده‌ایم یا شنیده‌ایم ولی اینکه خود مردمان آنجا بایاند و اطلاعاتی را ارائه دهند، کمتر اتفاق افتاده و همین جذاب است.

مجری برنامه «ایران دوست‌داشتنی» درباره تأثیر صندرمه بر صنعت گردشگری ایران گفت: این برنامه کمک می‌کند و همان حالی که برای ما به عنوان میزبان ایجاد می‌شود، برای کسانی که برنامه را می‌بینند هم ایجاد خواهد شد، چون ناشنیده‌هایی را از یک شهری می‌شنوند که قطعاً برایشان جذابیت دارد. ما بعضی اوقات از کنار شهرها عبور می‌کنیم، اما پس از دیدن این برنامه خیلی از افراد سعی می‌کنند برای قرار است از کنار شهری عبور کنند، یک ترمزی بزنند و یک دوری در شهر بزنند و چیزهایی که ما

گفتم یا به آن اشاره کردیم، از نزدیک ببینند. وی درباره نحوه تعاملش با سه میزبان دیگر گفت: برای این تعامل چیز خاصی از قبل طراحی نمی‌شود. در واقع من نباید با میزبان‌ها تعامل کنم و میزبان‌ها باید با هم‌ها تعامل کنند. چیزی در «ایران دوست‌داشتنی» برنامه‌ریزی شده نیست و همه چیز در لحظه است و بیشتر میزبان‌ها باید با هم‌ها تعامل داشته باشند یا در واقع به نوعی زبان و نگاه مخاطب هستند که برنامه‌هایی که در مورد ایران بود و درباره آداب و رسوم و فرهنگ ایران صحبت می‌شد، استانی به موضوع نگاه می‌شد، ولی تفاوت این برنامه این بود که شهرهای کوچک هم مورد توجه قرار می‌گرفت.

وی ادامه داد: در برنامه‌های دیگر در بحث پرداختن به استان‌ها، شهرهای کوچک حقیقتان ضایع می‌شد اما الان در این برنامه به صورت متمرکز در مورد یک شهر صحبت می‌شد که این برای من جذاب و نسبت به برنامه‌های دیگر متفاوت بود. اینکه وقت گذاشته بودند و هزینه کرده بودند برای نور و اجزای دیگر مثل تصویر ... موجب شد حضور در این برنامه برایم جذاب باشد.

کریمی درباره اینکه در «ایران دوست‌داشتنی» هم مجری است و هم میزبان به خبرنگار تسنیم

گفت: من در واقع اجراکننده برنامه هستم، اینکه در یک لحظاتی در کنار میزبانان قرار می‌گیرم، به دلیل این است که یک جاهایی برنامه افیت

می‌کند و سؤال پرسیده نمی‌شود، بنابراین سعی می‌کنم یک تعادلی ایجاد کنم که برنامه خسته‌کننده نشود. در واقع نقش مجری را دارم.

وی درباره آشنایی‌اش با شهرهای مختلف و جذب‌های گردشگری شهرهایی که از قبل اطلاعاتی درباره‌اش نداشته بیان کرد: حداقل چهار یا پنج شهر بود که آشنایی با آنها واقعا

برایم جذاب بود. مثل جیرفت که نرفته بودم یا جهرم و خوی که برایم خیلی جذاب بود، چون

عضو شورای سیاست‌گذاری نمایشگاه کتاب تهران از تغییرات در این‌نامه ناشران خارجی سی و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و ضابطه‌مند شدن حجم واردات کتاب خارجی به نمایشگاه خبر داد.

اسمعیل جانعلی‌پور عضو شورای سیاست‌گذاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران ا اشاره به آغاز ثبت نام ناشران خارجی برای حضور در سی و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از تغییرات در این‌نامه ناشران خارجی

خبر داد.

وی افزود: در این‌نامه حضور ناشران خارجی در نمایشگاه کتاب پیش رو، ما کیفیت‌بخشی

به حضور را مدنظر قرار دادیم، تا به نوعی به جای ورود انبوه کتاب‌های بدون قاعده،

کتاب‌های مهم و با کیفیت وارد شوند.

اصلاحات این‌نامه برای بالا بردن کیفیت حضور انجام شده است تا ناشران متناسب با

فضای غرفه کتاب‌های مفیدتری را وارد کنند،

نه اینکه به صورت انبوه جمعی از کتاب‌های

قدیمی و کمتر مهم را وارد نمایشگاه کنند.

جانعلی‌پور با اشاره به اینکه در سال‌های

گذشته این حضور بی‌قاعده کتاب‌های ناشران

خارجی روند کار را با مشکل مواجه می‌کرد،

گفت: سال‌های گذشته غرفه‌های کوچک ما

را در فضای انبار و ارزیابی کتاب‌ها با مشکل

مواجه می‌کردند، تا جاییکه حجم بار کتابی

که وارد می‌شد، چندین برابر حجم غرفه بوده

است. ما امسال متناسب با اندازه و مترای

درخواستی مقدار کتابی که ناشر می‌تواند با